Jüdische Pester Zeitung.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן יעדען טאג פרענומערירען אונד דער פרענומעראציאנס-[illegible]

די רעדאקציאן בעפֿינדעט זיך אין פעסט אלט-גאססע נו' 1, וואהין מאן אויך די פרענומעראציאנסגעלדער צו זענדען בעליעבע.

יידישע

פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט דרייאמאל וואכענטליך זאנטאג, מיטטוואך אונד פֿרייטאג.

אונד קאסטעט פֿיר עסטערייך-אונגארן גאנציעהריג 10 גולדען עסט.-וועהר. האלביעהריג 5 " " פֿירטעליאהר 2 גול' אונד 50 קר' ע.-וו.

פֿירס אויסלאנד גאנציעהריג 11 גולדען עסט.-וועהר. האלביעהריג 5 גול' אונד 50 קר' ע.-וו. פֿירטעליאהר 2 " 75 " " "

Nr. 11, צעהנטער יאהרגאנג | פעסט, מיטטוואך יט שבט ה'ת'ר'ל'ח'. | Pest, den 23 Jänner 1878.

וואפֿפֿענשטיללשטאנדס-פֿערהאנדלונגען.

נאך איממער וויים מאן ניכט, וועלכע בעדינגונגען רוסלאנד שטעללט, אום איינען וואפֿפֿענשטיללשטאנד איינצולייטען. עס דירפֿטע רוסלאנד אין דער טהאט מיט זיינען בעדינגונגען בעטרעפֿפֿס איינעס וואפֿפֿענשטיללשטאנדעס נאך גאר ניכט הערפֿארגעטרעטען זיין, דא עס יא בעקאננטליך פֿאר אללעס די פֿריעדענס-בעדינגונגען פֿעסטגעשטעללט וויססען וויל. איינע וויענער דעפעשע פֿאם 21-טען דיעזעס מעלדעט היעריבער: „דער היעזיגע רוסישע געזאנדטע פֿירסט נאוויקאפֿף האטטע הייטע איינע לענגערע בעראטהונג מיט דעם גראפֿען אנדראשי. אין דיעזער בעראטהונג האט פֿירסט נאוויקאפֿף דעם גראפֿען אנדראשי די רוסישען פֿריעדענס-בעדינגונגען מיטגעטהיילט. וויא עס יעדאך שיינט, איזט גראף אנדראשי פֿאן דען איהם מיטגעטהיילטען בעדינגונגען ניכט בעפֿריעדיגט.“ — נון, מאן קאנגטע זיך היערויף געפֿאסט מאכען, דאס ווענן רוסלאנד איינמאל די אונגליקליכע טירקייא אין זיינע אייזערנע האנד בעקאממט, די פֿריעדענס-בעדינגונגען געוויס מאגליכסט הארט זיין ווערדען. — איינע בערלינער דעפעשע פֿאם 21-טען דיעזעס מעלדעט פֿאלגענדעס: „צו דען בעדינגונגען איינעס פֿריעדענס-שלוסעס, וועלכע רוסלאנד אויפֿשטעללט, געהארט אויך די פֿאדערונג, דאס די טירקייא איהם 1500 מילליאנען רובעל אן געלד אלס קריעגס-ענטשעדיגונג צאהלע!“ — אויך דיעזע פֿאדערונג איזט איינע הארטע, יא איינע געראדעצו אינאויספֿיהרבארע. רוסלאנד וויים עס גאנץ גוט, דאס די ארמע טירקייא איהם אויך דען צוואנציגסטען טהייל דיעזער סוממע אונמאגליך לייסטען קאנן. עס גלויבט דענן אויך ניכט דאס געלד, זאנדערן טירקישעס געביעט! דא רוסלאנד, וועלכעס איממער בעהויפטעט האט, עס געהע ניכט אויף עראבערונגען אויס, זיך דאך איין ווענינ שעמט, זיין פֿערשפרעכען צו ברעכען אונד טירקישעס געביעט אן זיך צו רייסען, זא וויל עס די וועלט אויף איינע אנדערע וויזע טיישען. עס זאגט נעמליך: „איך פֿאדערע בלאס פֿאן דער טירקייא 500 מילליאנען רובעל אלס קריעגס-ענטשעדיגונג. קאנן זיא מיר דיעזע סוממע ניכט בעצאהלען, זא ווערדע איך אלס פפאנד איין שטיק דעם טירקישען רייכעס מיליטעריש בעזעטצען!“ — עס ליעגט אויף דער האנד, דאס געגען דיעזעס בעטריגערישע פֿערפֿאהרען רוסלאנדס די אייראפעאישען גראס-מעכטע נור שווער איינע איינווענדונג ערהעבען קאננען.

אללייןן אנגעזיכטס אללי דער הארטען רוסישען בעדינגונגען זיעהט זיך די ניעדערגעוואָרפֿענע טירקייא אן הענדען אונד פֿיסען געבונדען. זיא וואגט גאר קיינען ווידערשפרוך אונד איזט בערייט, אללעס נאכצוגעבען, אום נור דעם אונגליקליכען קריעגע אום יעדען פרייז איין ענדע צו מאכען. איינע קאנסטאנטינאפלער דעפעשע פֿאם 20-טען דיעזעס מעלדעט דיעסבעציגליך: „די טירקישען פֿריעדענס-געזאנדטען, וועלכע אינם רוסישע הויפטקוואַרטיער אבגעגאנגען, ערהיעלטען דען אויפֿטראג, דאס ווענן די רוסישען בעדינגונגען גאר צו הארט זיין זאללטען, זיא דיעזעלבען נאך קאנסטאנטינאפעל טעלעגראפֿירען מאגען, דאמיט אויך די טירקישע רעגיערונג די בעדינגונגען פֿאר דער אנגאהמע גענויא פריפֿען קאננע. טראטץ דיעזעס אויפֿטראגעס אן די פֿריעדענס-געזאנדטען איזט מאן היער דאפֿאן איבערציינגט, דאס די רוסישען בעדינגונגען גאר ניכט זא הארט זיין קאננען, אום פֿאן דער טירקישען רעגיערונג צוריקגעוויעזען צו ווערדען. די אינגערען פֿערהעלטניססע אים טירקישען רייכע זינד בערייטס זא צערריטטעט, דאס מאן פֿאר אללעס איינע גראסע רעוואלוציאן בעפֿירכטעט. די רעגיערונג מוס דאהער די איינשטעללונג דעס קריעגעס אויך אים דען האכסטען פרייז ערקויפֿען. זעהר פֿיעל טראגען צור ערהאהונג דער אינגערען פֿערווירונג די צאהלרייכען פֿליכטלינגע בייא. אין דיעזעם אייגענבליקע בעפֿינדען זיך געגען 300000 מענשען אויף דער רייזע נאך קאנסטאנטינאפעל, וועלכע אללע פֿאר דער רוסישען ארמעע די פֿלוכט ערגריפֿפֿען האבען.“

פֿאסט קאמיש איזט עס, ווענן רוסלאנד פֿיר די פֿערצאגערונג דער וואפֿפֿענ-שטיללשטאנדעס- אונד פֿריעדענס-פֿערהאנדלונגען זאגאר די ענגלישע רעגיערונג פֿעראנטוואָרטליך מאכען וויל. איין רוסישעס בלאטט אייסערט זיך היעריבער פֿאלגענדערמאסען: „די ענגלישע רעגיערונג ווירד די שולד דאראן טראגען, ווענן דער פֿריעדע ניכט צו שטאנדע קאממט, זאנדערן דער בלוטיגע קריעג פֿארטגעזעטצט ווערדען מיסטע. די ענגלישע רעגיערונג ערקלערט יא איינערזייטס, דאס זיא די אבשליעסונג איינעס פֿריעדענס צווישען רוסלאנד אונד דער טירקייא אללייןן ניממער דולדען ווערדע. אין דעמזעלבען אייגענבליקע ערקלערטע דיעזעלבע אבער אויך אנדערערזייטס, דאס זיא נור די רוסישען פֿריעדענס-בעדינגונגען אבוואַרטע, אום פֿאם פארלאמענטע צו גונסטען פֿאן קריעגערישען מאסנאהמען געלד צו פֿערלאנגען! אבער וואָ דענקט דענן די ענגלישע רעגיערונג הין? ווענן זיא איינען דירעקטען פֿריעדען צווישען דער טירקייא אונד רוסלאנד ניכט דולדעט, זא ווירד זיא יא אויך די פֿריעדענס-בעדינגונגען ניממער ערפֿאהרען קאננען! דורך דיעזען ענגלישען ווידערשפרוך קאננען אללע פֿערהאנדלונגען אין שטאָקונג געראטהען. דער קריעג ווירד פֿארטגעזעטצט ווערדען, וואָפֿיר דאנן עבען ענגלאנד פֿעראנטוואָרטליך געמאכט ווערדען מיסטע!“

מאן זיעהט, דאס דיעזע אייסערונג נור איינע אונפֿערשעמטע רוסישע שווינדעלייא איזט, אום זיינע פֿערברעכען אנדערען לייטען צוצושיעבען. — אין ווירקליכקייט אבער גיבט אונס פֿאלגענדע דעפעשע איין קלארעס ליכט איבער די רוסישע פאליטיק בעטרעפֿפֿס פֿערצאגערונג דער שטיללשטאנדס - פֿערהאנדלונגען. — דיעזע דעפעשע לייטעט:

„לאנדאן 21-טען יענער. די רוסען ציעהען די וואפֿפֿענ-שטיללשטאנדס-פֿערהאנדלונגען דעסהאלב אין די לענגע, אום אינצווישען קאנסטאנטינאפעל עררייכען צו קאננען!“

דאס איזט עס, וועסהאלב רוסלאנד די וואפֿפֿענשטיללשטאנדס - פֿערהאנדלונגען פֿערצאגערט. עס וויל אויף דיעזע ווייזע גאנץ אייראפא פֿאפֿפֿען, אום דורך די אונטערהאנדלונגס-שווינדעלייען אויך נאך קאנסטאנטינאפעל אין זיינע געוואלט צו בעקאממען! דאס קאנן אינדעס נאך צום גוטען פֿיהרען. הייטע צאגערט די ענגלישע רעגיערונג נאך; בעפֿינדען זיך אבער די רוסען פֿאר קאנסטאנטינאפעל, דאנן מוס ענגלאנד לאזשלאגען! —

פֿערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (די געגענווערטיגע לאגע דער יודען אין קאנסטאנטינאפעל.) איינעם בערלינער בלאטטע ווירד אויס דער טירקישען הויפטשטאדט זאָעבען פֿאלגענדעס בעריכטעט: „דער סולטאן האט אין יינגסטער צייט דען בעווייז ליעפֿערן וואללען, וויא זעהר ער בעשטרעבט איזט, די גלייכבערעכטיגונג אללער קאנפֿעססיאנען דורכצופֿיהרען. ער ערנאננטע דאהער 5 נייע האפֿ-אדיוטאנטען אויס דער מיטטע דער ניכט-מאהאממעדאנישען בעפֿאלקערונג. איינער דיעזער האפֿ-אדיוטאנטען איזט איין יודע, נאמענס סאלאמאן עפֿפֿענדי. טראָטץ דיעזער גלייכבערעכטיגונגס-שווינדעלייא איזט עס ניכט אבצולייגנען, דאס די יודען זייט קורצעם אין קאנסטאנטינאפעל אין ווענינ גינסטיגער לאגע זיך בעפֿינדען. נאמענטליך דער מיניסטער דעס אינערן, דער אויך דאס פאליצייא-וועזען פֿערוואלטעט, שיינט איין געוואלטיגער יודענ-פֿיינד צו זיין. זא ליעס ער פֿאר ווענינען טאגען איבער 100 יודען פֿערהאפֿטען אונד אין דען קערקער היניינווערפֿען. עס ווירד געגען די אונגליקליכען דער פֿאָרוואורף ערהאבען, דאס זיא זיך פֿערשוואָרען האבען, די קאימעה'ס (טירקישע שטאאטס - נאָטען) גאנץ ווערטהלאָז צו מאכען. אונד דאס זאָללען זיא זאָגאר אים רוסישען אינטערעססע געטהאן האבען, דאמיט די טירקייא, וועלכע מעהר קיין געלד אונד קיין זילבער האט, דען קריעג ניכט מיט הילפֿע פֿאן פאפּיער-געלד פֿארטזעטצען קאננע. עס ליעגט אויף דער האנד, דאס דיעזע בעשולדיגונג אונבעגרינדעט איזט. די יודען אין קאנסטאנטינאפעל זינד געוויס קיינע רוסען-פֿריינדע, אללייןן וויא איבעראלל, זא גיבט'ס אויך אין קאנסטאנטינאפעל יודען, וועלכע בארזענ-שפעקולאנטען זינד. דיעזע לייטע טרייבען אבער קיינע פאליטיק, זיא זינד ניכט רוסיש אונד אויך ניכט טירקיש. זיא האבען קיין אנדערעס שטרעבען, אלס אויף דער בארזע איינטרעגליכע געשעפֿטע צו מאכען. זא קאממט עס אויך פֿאר, דאס זיא אויס איינענעם אינטערעססע די שטאאטס-פאפּיערע אים ווערטהע העראבצודריקען זוכען. טראָטצדעם בענאהם זיך די פאליצייא בייא דען פֿאן איהר פֿארגענאממענען פֿערהאפֿטונגען זעהר ריקזיכטסלאָז. זא ווארף זיא אין דען קערקער אונטער אנדערען איזראעליטען אויך דען העררן מאטאלאן, וועלכער דער הויפט-געשעפֿטס-פֿיהרער דעס האפֿ-וועכסלערס צאריפֿי איזט. דיעזער איילטע נאטירליך זאגלייך צום סולטאן אונד ערווירקטע די פֿריילאססונג זיינעס געשעפֿטס-פֿיהרערס. אין פֿאלגע דיעזער פֿערהאפֿטונגען איזט דער קורז דער טירקישען שטאאטס-פאפּיערע וואָהל איין ווענינ געשטיעגען. פֿרייליך איזט דיעזע קורז-בעססערונג נור איינע אויגענבליקליכע א
פֿאראיבערגעהענדע. די טירקישע רעגיי
איזט אים אירדטהומע, ווענן זיא די מיינונ
דאס די יידישען בארזענ-שפעקולאנטי
זינקען איהרעס פאפּיער-געלדעס פֿערי
עס איזט ניכט זא. דאס טירקישע פאר
האט קיינען ווערטה, וויל דער שט
קרעדיט האט, אונד מאן מיט רעכט
ער ניע אים שטאנדע זיין ווירד, זיי
צולאָזען! דא נון דיעזע פאפּיערע
אלס ווערטהלאָז זיך ערוויעזען, נ

זאָנדערן ניכט איינמאל פיר וועניגע שטונדען נאך שפאניען קאָממען דארף, אום אן דער האָכ-צייט איהרעס זאָהנעס, דעם קאָניגס, טהיילצו-נעהמען! —

*) דיא אויסגלייכס-פער-ווירונגען אין עסטערייך-אונגארן.) דיא מיניסטער טיסא אונד סעלל ווילטען פאָריגע וואָכע אין וויען, אום דען „אויס-גלייך" צווישען ביידען רייכסהעלפטען צו ענדע צו פיהרען. וועהרענד דער פערהאנדלונגען שטעלל-טען זיך יעדאָך בעציגליך מעהרערער פונקטע דעם נייען אויסגלייכעס אונגעהייערע שוויעריגקיי-טען הערויס. דיא ביידערזייטיגען מיניסטער קאָנג-טען זיך ניכט פעראייניגען. דאס ענדע וואר, דאס זאָוואָהל דער עסטערייכישע מיניסטער-פרעזי-דענט פירסט אויערספערג, אלס אויך דער אונגא-רישע מיניסטער-פרעזידענט קאָלאָמאן פ' טיסאָ צו זיינער מאיעסטעט איילטען אונד אום איהרע ענטלאססונג אנזוכטען. זיינע מאיעסטעט זאגטע יעדאָך, דאס אין איינער צייט, וואָ נאך אויסען אונגעוואָהנליכע פערווירונגען הערשען, איינע מיניסטער-קריזיס ניכט שטאטטפינדען דירפע. עבען יעטצט מוס עסטערייך-אונגארן יעדע פערווירונג אים אינגערן צו פערמיידען זוכען, אום ביא דען פריעדענס-פערזוכען איין ענטשיי-דענדעס וואָרט מיטשפרעכען צו קאָנגען! — זיינע מאיעסטעט נאהם דענן אויך דיא ענטלאססונגס-געזוכע דער ביידען מיניסטער-פרעזידענטען ניכט אן. יעטצט איזט אבער אויך שאָן האָפפנונג פאָר-האנדען, דאס דיא שוויעריגקייטען בעטרעפפס דעם אויסגלייכס אים זאָ עהער שווינדען דירפטען, דא אויך דיא ביידערזייטיגען פארלאמענטע איינ-זעהען ווערדען, וויא דרינגענד נאָטהיג עס זייא, דאס עסטערייך-אונגארן אין דיעזער האָכסט קריטישען צייט אים אינגערן געאייניגט דאשטעהע! (דיעזער בעריכט ווירד נאכטרעגליך דעמענטירט.)

נייעסטעס.

דיא הייטע פריה היער איינגעטראָפפענען דע-פעשען בריגגען פאָלגענדע נאכריכטען: 1) דאס דיא רוסען אם אבענד דעם 19-טען יעננער אין אדריאנאָפעל איינגעצאָגען זינד, נאכדעם זיך דיא טירקען פאָן דאָרט שאָן דעם מאָרגענס צוריקגע-צאָגען האבען. פאָר איהרעם אבצוגע אוים אדריאנאָפעל האבען דא דיא טירקען אללעס ווערטה-פאָללע, וואס זיא ניכט מיטנעהמען קאָנגטען, פערבראננט אונד פערניכטעט, דאמיט ניכטס ברייכבארעס אין דיא הענדע דער רוסען פאללע. — 2) דאס דער וואפפענשטיללשטאנד נאָך אים-מער ניכט איינגעטרעטען איזט אונד דאס נאָך היע אונד דא געפעכטע שטאטטפינדען.

אללער-נייעסטע דעפעשע.

קאָנסטאנטינאָפעל, 20. יעננער, אבענדס. דיא רוסען זינד ערסט הייטע אין אד-ריאנאָפעל איינגעריקט. איבער דיא וואפפען-שטיללשטאנדס - פערהאנדלונגען אים רוסישען הויפט-קוואַרטיער זינד נאָך קיינע נאכריכטען איינ-געלויפען. — אין סאלאָניקי זינד 3000 פערוואונדע-טע אונד קראנקע פאָן דער ארמעע סוליימאן פא-שאס איינגעטראָפפען. זאָמיט איזט סוליימאן פאשא ניכט אבגעשניטטען, זאָנדערן האט זיך נאך סא-לאָניכי צוריקגעצאָגען.

לאָנדאָן 21-טען יעננער. זאָבאלד דיא רוסען פאָן אדריאנאָפעל נאך קאָנסטאנטינאָפעל מארשירען ווערדען, ווירד ענגלאנד זיינע קריעגס-שיפפע פאָר קאָנסטאנטינאָפעל קאָממען לאססען, אום דא דאס איינריקען דער רוסען צו פערהינדערן. אויך גריעכענלאנד שיקט זיינע אר-מעען אן דיא גרענצע — געגען רוסלאנד!

געשעפטסבעריכט

קאָרן 7,45—7.60 גולדען.

גערסטע פוטטער 7'35—7.50 גולדען. מאלצ-וואארע 8,25—8,75 גולד.

האפער 6.40—6,60 גולד.

קוקורוץ 7,25 גולד.—

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאָגראמם זאממט זאק, פרייא אב פעסט:) נומ' 0: 23 גולד. 50 קר., נומ' 1 22 גול. 75 קר., נו' 2: 22 גול. — קר., נו' 3: 21 גול. 40 קר. נו' 4: 20 גול. 50 קר., נו' 5: 19 גול. — קר., נו' 6: 17 גולד. 60 קר., נו' 7: 15 גול. 60 קר., נו' 8: 12 גול. 60 קר., נו' 8½ 10 גולד. 80 קר., פיינע קלייע 4 גול. 80 קר., גראָבע קלייע 4 גולד. 40 קר.

הילזענפריכטע: ערבסען 13 — 14 גולד. נייע לינזען 8 — 12 גולד. ראָהע הירזע 7—7.50 גול. הירזע-בריין 11.50 גול. — גרויער מאָהן 25 גול. — בלויער 28—30 גול. גראָסע ווייסע באָהנען 10—10.50 גול. צווערגעל 11—12.—. האנפזאמען 10½ — 12½ גולד. לייגזאמען 14½ גול.— מאָהאר-זאמען 9.50 גולד. וויקען 6—6½ גול. (אללעס פער 100 קילאָ.) —

ערד-עפפעל פרימא פער 100 קילאָגראמם 2,80—3 גולדען. —

שפיריטוס נייע מעטהאָדע אים קליינען 31,75—32½ גולד.— אלטע-מעטהאָדע 33—33½ גול' פער 10000 ליטער-פערצענט.

שליוואָוויטץ באנאטער 35½ — 54 גול. — סרעבער דורכצוג 21,50 — 24.75 גולד. (אללעס פער העקטאָליטער.)

וויין. פיר 1877-ער ווייסוויינע 10,50—13 גול. ראָטהוויינע פאָן 14.50 גולדען אויפווערטס. ווייס- אונד ראָטהוויינע עלטערער יע נאך קוואליטעט פאָן 16 גולדען אויפווערטס. (אללעס פער העקטאָליטער.)

אונשליט (חלב) 51 גול.—

צוועטשקען. באָסנישע פאס-וואארע 36,60 — 38 גולד. —

צוועטשקענמוס (לעקוואר) 21 - 23 גולד. —

האָניג. גוט געלייטערט 35 גולד.—

וואכס ראָזענייער 146½—156 גולד.

קנאָפפערן אונגארישע פרימא וואארע 25—25½, מיטטעל 21—22 גולד.

קלעזאמען אונגארישע לוצערנע 53—56 גולד. פער 100 קילאָ.

וויינשטיין 53—66 גול.

ריבאָל דאָפפעלט-ראפפינירטעס 49 גולד. פער 100 קילאָגראמם. —

פעטראָלעום 20½ גולד.

פאפריקא פרימא 110 גולד, מיטטעל 60—65 גולד.

צוקער: ראפפינירטער 48—49 גול.

שאפפעללע, פאָריגע וואָכע וואורדען 8000 שטיק פערשיעדענער סאָרטען פערקויפט אונד צוואר: דייטש-וואָללינע 2.20—2,80 גולד. פער פאאר. — סערבישע אונד טירקישע 126—140 גולד. באנאטער אונד זיעבענבירגישע 135 — 150 גולד. (אללעס פער 102 שטיק.)

גייס-פעללע, קראָאטישע 170 גולד.

הייטע, ווי נאָטירען: פער 100 ק' אונגארישע קוה-הייטע 105 — 109 גול. אָכסענהייטע טראָקענע 108 — 110 גול. קאלב-פעללע שטאדט-וואארע אָהנע קאָפפע 5 צאָלל-ספונד 185 - 195 גולד. מיט קאָפפען 5½ צאָלל-ספונד 170—180 גול. ראָסהייטע 10½ — 11½ גולד. פער פאאר.

לעדער, פפונדהייטע 25—28-קילאָ 182—186 גול. איינמאל פערזעטצטע טערצען פאָן 12—14-קילאָ 180—182 גולד., צווייםאל פערזעטצטע טערצען 17—18 קילאָ' 176—178 גול. דריימאל פערזעטצטע טערצען פאָן 20—22 קילאָ 180 — 182 גולד.—

קאלבלעדער, נעצאָגענע 350 — 365 גולדען פער 100 קילאָ.

שאפוואָללע, אין פאָריגער וואָכע וואורדען פערקויפט: 80 מעטער-צענטנער מהיים-צויישורען אונד זאָמ-מערוואָללען 76—77 גול. (אללעס פער 56 קילאָ.)

פעסטער שלאכטפיעה-מארקט. ביא דער אם 17-טען ד. מ. היער אבגעהאלטענען פעסטער וואָכענ-מארקטע וואורדען 1491 שטיק גראָס- אונד 144 קליין-פיעה צו מארקטע געבראכט. היעפאָן וואורדען פערקויפט: 23 שטיק שטיערע, פער שטיק פאָן 80 — 175 גולדען. — 669 אָכסען דאס פאאר פאָן 160—250 גולד. 537 קיהע דאס פאאר פאָן 125—196 גול. 185 מעלק-קיהע דאס שטיק פאָן 80—189 גול., 29 שטיק ביפפעל דאס פאאר צו 180—240 גול., 337 שטיק קעלבער דאס שטיק פאָן 18—36 גול. — 144 שטיק לעממער דאס פאאר 6—10,50 גול פרייזע פער 100 קילאָ: אָכסענ-פלייש 46—51 גולדען קוה-פלייש 44—48 גול., קאלב-פלייש 60—80 גולד. — ביפפעל-פלייש 43—44 גולד.

וויענער פרייזע.

שפיריטוס 32 גולד. צו 10'000 ליטער-פערצענט. —

לאָטטאָ-ציעהונג פאָם 19-טען יעננער 1877.

טעמעשוואר	81	45	72	75	89
וויען	86	56	38	6	17
גראץ	46	78	20	81	64

פעראנטוואָרטליכער רעדאכטער: מאיר ברי״ רייז.

קורז-טאבעללע פאָם 19. יעננער

געלד-קורז

	קר. פל.
זילבער-אגיא	103 55
דוקאטען	5 66
עסטערייך-אונגארישעס 8 גולדען נאפל-שטיק (20 פראנקס)	9 47
נאפאלעאָנדאָר	9 47
דייטשע רייכסבאנקנאָטען	58 45
20 מארקשטיקע	11 78
פאפיער רובעל	1 22

לאָזע.

	קר. פל.
1839-ער ראָטהשילד-לאָזע גאנצע	296 —
דעטטא " פינפטעל	296 —
1854-ער 4 פערצענטיגע שטאאטס-לאָזע	108 25
1860-ער " גאנצע	114 30
דעטטא " פינפטעל	123 50
1864-ער לאָזע צו 100 גולדען	136 75
דעטטא " 50	136 50
דאָנא רעגולירונגס	24 —
טהייס-לאָזע	14 50
קרעדיט-לאָזע	169 —
רודאָלף-לאָזע צו 40 גולדען	28 25
דאָנו-דאמפשיפפ-פאהרט-לאָזע	93 50
אינסבריקער לאָזע	18 25
קעגלעוויטש " צו 10 גולדען	13 —
קלארי " 20	14 60
אָפנער " 40	29 —
פאלפפי " 40	28 50
רודאָלפס-לאָזע " 10	13 50
סאלם-לאָזע " 40	38 —

לאָזע.

	קר. פל.
זאלצבורגער לאָזע צו 20 גולדען	15 —
סט. גענאָיס " 40	33 50
סטאניסלויער " 20	21 50
טריעסטער " 100	119 —
דעטטא " 50	61 —
וואלדשטיין " 20	22 25
ווינדישגרעטצער " 20	25 75
אונגארישע פרעמיענלאָזע צו 100 גולד.	76 90
דעטטא צו 50 גולדען	76 25
וויענער לאָזע	88 —

ווערטה-פאפיערע.

	קר. פל.
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	79 —
טעמעשוואר-באנאטער	78 —
זיעבענבירגישע	76 75
גאליציש	86 25
בוקאווינער	82 75
אונגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	99 25
וויינצעהענט-אבלאָזונגס-אָבליגאציאָנען	81 50
פפאנדבריעפע דער אונגארישען בּאָדענקרעדיט צו 5 איינהאלב פערצענט	93 50
דער אונגארישען היפּאָטהעקען באנק צו 5 איינהאלב פערצענט	79 50
דער אונגארישען אללגעמיינען באָדענקרעדיט-אנשטאלט צו 5 אונד איינהאלב פער-צענט	--.—
דעטטא צו 6 פערצענט	— --
דער פעסטער קאָממערציאל-באנק	91 —

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פריכטע		קוואליטעט פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגר.
ווייצען	נייער באנאטער	74	10.30 -10.40
"	"	75	10.50 -10.60
"	"	76	10.70 -10.85
"	"	77	11.05 -11.20
"	"	78	11.35 -11.50
"	"	79	11.55 -11.65
"	"	80	—.——.—
"	טהייס	74.	10.65 -10.75
"	"	75.	10.85—11.05
"	"	76'	11.15 -11.30
"	"	77'	11.40—11.50
"	"	78'	11.65—11.80
"	"	79'	11.90 -11.95
"	"	80'	—.———.—
"	פעסטער באָדען	74	10.40—10.50
"	"	75'	10.60 -10.90
"	"	76'	11. — -11.05
"	"	77'	11.15—11.25
"	"	78'	11.40 -11.55
"	"	79'	11.65—11.70
"	"	80'	—.——.—
"	ווייסענבורגער	74'	10.55 -10.65
"	"	75'	10.75—10.95
"	"	76'	11.05—11.20
"	"	77'	11.30—11.40
"	"	78'	11.55—11.70
"	"	79'	11.80—11.85

פריכטע	קוואליטעט פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגר.
קאָרן	72	7.65 -7.40
גערסטע מאלץ	62	8.75—8.25
גערסטע פוטטער	62	7.55 -7.40
האפער	41	6.65 -6.50
קוקורוץ באנאטער		.— — .—
אנדערער	73	7.30 -7.25
הירזע		7.25—7.—

[illegible]		פער 100 קילאָגראמם
ווייצען	פער אָקטאָבער	—.—
	.	—.—
	פריהיאהר	10.75
קוקורוץ	.	7.22
נערסטע	.	—.—
האפער	פריה-יאהר	6.70 —
"	.	—.—
רעפס	.	—.—

באללען-מעהל

	קר. פל.
נומער 0	23 50
" 1	22 75
" 2	22 —
" 3	21 40
" 4	20 80
" 5	19 90
" 6	17 80
" 7	15 80
" 8	12 80
" 8½	11 —
שפיריטוס: אלטע [illegible]	34. —
נייע [illegible]	31. —

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS

Budapest, 1878 Druck v. M Burian, Marokkanerhof.

אינטערעססע דאדורך, דאס נונמעהר מאנך געהיימע אימטריעבע דער טשעכען-פיהרער צו טאגע קאממען דירפטען. דיא העררען ווערדען געוויס איינאנדער נאך מאָגליכקייט צו פערראטהען זוכען, וואָדורך דיא גאנצע ערבערמליכע טשעכישע פאָליטיק שענדליך צוזאממענשטירצען דירפטע. פאָרלייפיג בעפינדעט זיך טהיערהער אים קראנקענבעטטע, שקריישאָפסקי היגגעגען אין אונטערזוכונגס-האפט!

איין בריעף קאָשוטה׳ס.

צו יעדער צייט מאכט איין בריעף קאָשוטה׳ס גערעכטעס אייפזעהען אין אונגארן. עס איזט אבער נור נאטירליך, ווענן איין בריעף דיעזעס וועלט-בעריהמטען מאננעס, אין דעם ער זיינע אנזיכט איבער אונזערע אייסווערטיגע פאָליטיק אויסשפריכט, אונטער דען געגענווערטיגען פערהעלטניססען איין גאנץ אונגעוואָהנליכעס אינטערעססע הערפאָררופט. איין זאָלך האָכוויכטיגעס שרייבען ערשיען אין דער געסטריגען נוממער דעס „עדיעט-ערטעש.“ וויר פינדען עס אנגעמעססען, דיא הייפט-פונקטע דעסזעלבען היער פאָלגען צו לאססען. קאָשוטה זאגט נעמליך אונטער אנדערעם:

„טהייערע מיטבירגער! וויעדער מוס איך אים דער פערנע מיינע שטיממע ערהעבען איבער אונזערע אויסווערטיגע פאָליטיק, אום אייך היערבער קלארעס ליכט צו פערשאפפען. דיא וואפפענשטיללשטאנדס-פערהאנדלונגען זינד איינגעלייטעט וואָרדען, אבער אָהנע איינפלוס איירָאפא׳ס. אך! איירָאפא איזט יא שטומם אונד אונזיכטבאר. נור עסטערייך-אונגארן זיעהט מאן. אללין וואָ? — ליידער איזט אונזערע מאָנארכיע נור אלס דער דריטטע אים רוסישען בונדע זיכטבאר! דורך דיעזעס בינדניס האט אבער עסטערייך-אונגארן ניכט בלאָס זיך דיא הענדע געבונדען, זאָנדערן גלייכצייטיג בעווירקט, דאס אויך דיא נונמעהר פעראיינצעלט שטעהענדע ענגלישע רעגיערונג ניכטס אויסריכטען קאנן. זאָ מוססטע נאטירליך דיא טירקייא פאללען, וועלכע ניכט בלאָס פיר זיך געקעמפפט, זאָנדערן אויך פיר דיא פרייהייט איירָאפא׳ס געגען רוסישע פערגעוואלטיגונגען.

גראף אנדראשי האטטע דען שליססעל אין הענדען צו דעם טהאָרע, מיט דעם דער רוסישע שטורם העטטע אייפגעהאלטען ווערדען קאָננען. דאָך גראף אנדראשי ליעס דאס טהאָר אָפפען, אונד דער שטורם ריכטעטע ווירקליך אונגעהייערע פערווייסטונגען אן. גראף אנדראשי זאגטע איממער: ער ווערדע שאָן שפעטער זיינען איינפלוס געלטענד מאכען; דאמיט אונזערע אינטערעססען קיינע שעדיגונג ערליידען. עס ווירד דיעס אבער צו שפעט זיין! נאכדעם דער שטורם בערייטס פערווייסטונגען אנגעריכטעט, ניטצט קיינע שוטצמויער, אונד ווער נאך דעם רעגען איינען רעגענשירם צור האנד נימממט, מאכט זיך האָכסטענס לעכערליך!

פרייליך האט גראף אנדראשי דען אָרדען דעס „גאָלדענען פליעסעס“ אלס אנערקעננונג זיינער פאָליטיק ערהאלטען. צור זעלבען צייט יעדאָך טריעבען זיך רוסישע אָפפיציערע אין דער צו אונגארן געהאָרענדען זעע-שטאדט פיומע הערום. דאָרט מאכטען זיא פראָבען מיט יענען „טאָרפעדאָס“, דיא דאצו בעשטיממט ווארען, דיא טירקישען שיפפע אין דיא לופט צו שפרענגען. אונד דאס האט אנדראשי שטיללשווייגענד געדולדעט. האט דערזעלבע עטווא היעפיר דאס „גאָלדענע פליעס“ ערהאלטען!

עס שיינט יעדאָך, דאס אנדראשי ניכט אללעס גענוי בערעכנעט האבע. אין דער טהאט האנדעלטע עס זיך ניכט בלאָס אום דיא „אָריענטאלישע פראגע“, זאָנדערן אום דיא „איבערמאכט רוסלאנדס“, וועלכע פיר אונס אונד פיר דיא פרייהייט גאנץ איירָאפא׳ס איינע אונגעהייערע געפאהר בילדעט. אונד דיעזע געפאהר איזט שאָן הייטע צור טהאטזאכע געוואָרדען. זאָוואָהל רומעניען, אלס דיא סלאווישען שטעממע אויף טירקישעם געביעטע שטעהען הייטע אים דיענסטע רוסלאנדס. עסטערייך-אונגארן העטטע עבען דיעס פערהינדערן מיססען. — —

גראף אנדראשי זאגטע איינסט: „ווענן אונזערע מאָנארכיע דער רוסישען פאָליטיק ענטגעגענטרעטען ווירדע, דא מיסטע מאן גלויבען, דאס עסטערייך-אונגארן פיר דיא פערבעססערונג דער לאגע דער ניכט-מאָהאממעדאנער אין דער טירקייא קיין הערץ האבע!“ — נון, ווענן עסטערייך-אונגארן זיינע פריינדשאפט פיר דיא ניכט-מאָהאממעדאנישע בעפאָלקערונג אין דער טירקייא האט בעווייזען וואָללען, זאָ העטטע עס דיא אנגעלעגענהייט זעלבסט אין דיא הענדע נעהמען מיססען. עס העטטע מיט דער טירקייא וועגען דער פערבעססערונג דער לאגע דער סלאווישען בעפאָלקערונג אין אללער פריינדשאפט איין איבעראיינקאָממען טרעפפען קאָננען. אונד דא ווערע דער נוטצען איין דרייפאכער: ערסטענס העטטען דיא סלאווישען שטעממע איינזעהען מיססען, דאס אונזערע מאָנארכיע פיר איהרע בעפרייאונג בעמיהט וואר; צווייטענס העטטע דיעזע פערבעססערונג ערציעלט ווערדען קאָננען, אָהנע דאס דיא טירקייא היעבייא צו גרונדע געהען מיססטע; — דריטטענס אבער העטטע רוסלאנד ניכט דיא אָבער-האנד ערהאלטען איבער רומעניען אונד איבער דיא סלאווישען פאָלקס-שטעממע!

הייטע יעדאָך ווירד עבען דאס איינטרעפפען, וואס גראף אנדראשי פערמיידען וואָללטע. ער וואָללטע נעמליך ניכט האבען, דאס מאן זאגע: עסטערייך-אונגארן האבע קיין געפיהל אונד קיין מיטלייד פיר דיא ניכט-מאָהאממעדאנישע בעפאָלקערונג. אבער עבען יעטצט ווירד רוסלאנד זעלבסט זאָלכע פיינדליכע געזינגונגען איבער אונזערע מאָנארכיע אויסשפרענגען. עס ווירד צו דען רומענען אונד דען סלאווען זאגען: „מיינע ברידער! איהר וויססעט, איך בין געקאָממען, אום אייך פאָם טירקישען יאָכע צו בעפרייען. דאָך קאנן איך אייך הייטע נאָך ניכט אללעס געוועהרען, וואס איהר מיט פאָללעם רעכטע ווינשעט. איהר מיססעט וויססען, דאס איך שאָן פאָר בעגינן דעם קריעגעס געפירכטעט האבע, דאס עסטערייך-אונגארן מיר ענטגעגענטרעטען ווערדע. איך האבע דיעזער מאָנארכיע דאהער אין בעצוג אויף אייך „געוויססע פערשפרעכונגען“ מאכען מיססען, דיא מיך יעטצט דאראן הינדערן, פיר אייך, מיינע טהייערן שטאממעס-גענאָססען, דיא פאָללע פרייהייט צו עררינגען, וויא עס אורשפרינגליך מיינע אבזיכט וואר. — קאָממט צייט, קאָממט ראטה! זייד נור געדולדיג, וויר ווערדען באלד אייך מיט עסטערייך-אונגארן פערטיג ווערדען!“

דיעזע אייסערונגען ווערדען נאטירליך נור דאצו בייטראגען, בייא דען ערוועהנטען פאָלקערשאפטען דען האס געגען אונזערע מאָנארכיע נאָך צו ערהאָהען. אונד אלל דאס האט גראף אנדראשי דורך זיינע רוסען-פריינדליכע פאָליטיק בעווירקט! —

אונד עס ווירד ניכט לאנגע דויערן, דאס רוסלאנד געגען אונזערע מאָנארכיע מיט דער פאָרדערונג אייפטרעטען ווערדע, דאס וויר דיא לאגע דער רומענען אונד סלאווען, דיא אויף אונזערעם געביעטע לעבען, פערבעססערן מאָגען. — וויר ווערדען פערגעבענס רופען: „דיא רומענען אונד סלאווען זינד בייא אונס ניכט בעדריקט, איבעריעס שטעהע קיינער מאכט דאס רעכט צו, זיך אין אונזערע אינגערען פערהעלטניססע צו מענגען!“ — רוסלאנד ווירד זיך היעבייא אין דיא פייסט לאכען, אונד זאגען: דאס האט יא אויך דיא טירקייא געשריען. נון איזט דיא טירקייא געפאללען, זאָ האט אייך עסטערייך-אונגארן קיין גראָסערעס רעכט פאָרטצובעשטעהען!

היער בייא האָפע, וועלכע טוגענדהאפט איזט. מאן האט זיך אין איהר געטיישט.“

„„איזט זיא קלוג?““

„קליגער וויא אללע היעזיגען שטאאטס-מעננער!“

„„וויא קאנן זיא איינעם זאָלכען דוממען שטראָהמאננע טרייא בלייבען.““

„ווענן זיא איינע פראנצאָזין ווערע, ווערע זיא עס ניכט, אבער דיא ענגלענדערינגען זינד עס יא. זיא וואר נאָך צו יונג, אלס זיא דיעזען מענשען הייראטעטע — אונד נון געביעטעט עס איהר דיא טוגענד דעס וויבעס, אויך איינעם זאָלכען מאננע טרייא צו בלייבען.“

בעניאמין ערבלאססטע, אלס ער דאס וואָרט „יונגע ענגלענדערין“ הארטע.

דיא גרעפין רעגענסבורג, דיא פרויא דעס עסטערייכישען געזאנדטען, זאס וועהרענד דיעזעס געשפרעכעס אים געבענזאאלע, וואָ דיא באלל-געסטע פאָרגעשטעללט וואורדען. דיא שאָנע גרעפין לעכעלטע צו אָפט, וועסהאלב דער נעבען איהר שטעהענדע פראנצאָזישע געזאנדטע זיינע פריידע דאריבער אויסדריקטע, דאס הייטע דיא גרעפין זאָ הייטער איזט.

„מוס מאן ניכט לאכען (ערווידערטע דיא גרעפין), ווענן מאן פאָן אללען דיעזען באלל-געסטען נור אימטער דיאזעלבען קאָמפלימענטע האָרט? עס איזט, אלס אָב אללע דיעזע לייטע דיאזעלבען קאָמפלימענטע אויס איינעם אונד דעמזעלבען בריעף-שטעללער געלערנט העטטען. זאגען זיא מיר ליעבער, ווער איזט יענער הערר דאָרט אן דער טהירע, דער זיך אים זאאלע זאָ שטאָרק אומזיעהט אונד יעמאנדען צו זוכען שיינט.“

„„זיא מיינען דען שלאנקען ענגלענדער דאָרט מיט דען גלענצענדען אויגען אונד דער האָהען שטירנע?““

„יא!“

„„דערזעלבע איזט פאָר איינינען טאגען היער אויס דעם אָריענטע אנגעקאָממען אונד וואורדע מיר ערסט געסטערן פאָרגעשטעללט.““

„זיין געזיכט איזט אויפפאללענד — איך קאנן ניכט זאגען שאָן, אבער אינטערעסאנט. ווענן איך איין מאלער ווערע, ווירדע איך דיעזען קאָפף שטודירען. וויא הייסט ער?“

„„בעניאמין דע איזראעלי איזט זיין נאמע. זיין פאטער האט דיא בעסטע ליטעראטור-געשיכטע ענגלאנדס פערפאסט, וועלכע אויך זיא זאָ גערנע לעזען.““

„דע איזראעלי, זאגען זיא! איזראעלי?“

„„נון, וויא מיר זיין פיינד גלעדסטאָן מיטטהיילטע, שטאממט ער אויך פאָן איזראעל אב. זיין פאטער אונד ער וואָרען יודען — אבער זיא זינד בערייטס געטויפט — אונד אין ענגלאנד איזט איין געטויפטער יודע בעדייטענדער געעהרט אלס איין געבאָרענער קאטהאָליק.““

„זעהר אינטערעססאנט! איך מאָכטע איהן שפרעכען.“

אין וועניגען איינגענבליקען וואורדע בעניאמין דער שאָנען גרעפין פאָרגעשטעללט. בעניאמין האטטע נון זיינע קאָמפלימענטע ניכט אויס דעם בריעף-שטעללער געלערנט, אונד דיא קלוגע גרעפין ערקאננטע גלייך, דאס זיא עס מיט איינעם זעהר גייסטרייכען יונגען מאנגע צו טהון האט!

„זינד זיא לאנגע אויף רייזען געוועזען?“ פראגטע דיא גרעפין.

„„נור פיער יאהרע, אונד איך בערויערע, דאס איך מיינע רייזע אבקירצען מוס.““

„זיא זינד אים אָריענט געוועזען, איך בענידע זיא דארום. אין גריעכענלאנד, אין דער טירקייא, אין פאלעסטינא אונד אין עגיפטען! זיא זינד אין דיא פערגאנגענהייט צוריקגערייזט, אום זיך ניכט דורך דיא נייען פראנצאָזישען מאָדען דעס וועסטען פערדערבען צו לאססען.

דיעזער איינע זאטץ גענינגטע, דען קלוגען בעניאמין צום בעוואונדערער דיעזער קלוגען גרעפין צו מאכען. אויך ער וואר איין פיינד פאָן דעם מאָדערנען האָף-לעבען, אונד ער דריקטע אויך זיינע בעוואונדערונג היריבער אויס, דאס ער געראדע אין נעאפעל בייא האָפע איינע גרעפין געפונדען, וועלכע עבענפאללס זיינער אנזיכט איזט.

גלייכע זעעלען פינדען זיך, אונד אין וועניגע מינוטען לערנטען זיך דיא ביידען קעננען אונד אכטען — אונד דיא גרעפין ערזוכטע דען בעניאמין, וועהרענד זיינעס אויפענטהאלטעס אין נ ע א פ ע ל זיא אָפטערס צו בעזוכען. —

„נון, זינד זיא שאָן אין מיינע הערזין פערליעבט?“ פראגטע יעטצט ארטהור וועללינגטאָן דען פאָן דער גרעפין קאָממענדען בעניאמין.

„„פערליעבט ניכט; אבער איך עהרע אונד אכטע דיעזע דאמע!““

„פיעללייכט אויך אויס דעמזעלבען גרונדע, אויס וועלכעם איך זיא עבענפאללס עהרע אונד אכטע, וויל זיא דיעזעס האָפלעבען זאָ פעראכטעט, אונד וויל איהר דיעזעס האָף-געזינדעל היער זאָ פערהאסט איזט. — דאָך שטילל! דאָרט קאָממט דער קאָניג!“

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

רעגיערונג, אונד ווירפֿט דיא באָרזיאנער אין דען
קערקער! עס עראיננערט דאס אן פֿאָלגענדע גע-
שיכטע: איין זעהר העסליכעס פֿרויען-צימער
בליקטע אין איינען שפיעגעל. דא דער שפיעגעל
זעהר גוט וואר, צייגטע ער גאנץ טרייא איהר
העסליכעס געזיכט. היעריבער ערצירנט, שליי-
דערטע דאס פֿרויענצימער דען שפיעגעל צו באָ-
דען, דאס ער אין טויזענד שטיקע צערשפליטטער-
טע! אונד דאָך האטטע דער שפיעגעל קיינע שילד,
דא ער דאָך קיין שאָנערעס געזיכט צייגען קאָננטע,
אלס דאס אונגליקליכע פֿרויען-צימער עבען
האטטע. אויך דיא באָרזע איזט איין זאָלכער שפיע-
געל, וועלכער דען קרעדיט איינעס שטאא-
טעס צייגט. איזט דער קרעדיט איין גוטער, דאנן
האבען דיא פאפיערע דיעזעס שטאאטעס אויף
דער באָרזע איינען האָהען ווערטה; איזט דער
קרעדיט יעדאָך איין שלעכטער, זאָ איזט עס נור
נאטירליך, דאס דיא פאפיערע איינעס זאָלכען
שטאאטעס אויף דער באָרזע אלס ווערטהלאָז ער-
שיינען מיססען! ווענן היע אונד דא דיא באָרזענ-
שפעקולאנטען אויך דיא „פאפיערע" איינעס
שטאאטעס מיט גוטעם קרעדיטע אים עטוואס
העראבדריקען קאָננען, זאָ קאנן דיעס נור פֿיר
קורצע צייט דויערן. עבענזאָוועניג איזט עס וויכטיג,
ווענן דיא רעגיערונג דיא באָרזען-שפעקולאנטען
איינשפערדט. מאן ווירד וואָהל אים פֿירכט דיא
פאפיערע אום איינען עטוואס האָהערען קורז נעה-
מען; אללייז איין זאָלכער צוואנגס-קורז קאנן קיינע
לאנגע ווירקונג האבען. ווענן אללע רעגיערונגען אויף
ערדען צוזאממענקאָממען, ווערדען זיא אים לעהם
קיין זילבער אונד אים פאפיער קיין גאָלד מאכען.
דאָרט, וואָ קיינע איסזיכט פֿאָרהאנדען, דאס דיא
נאָטען יע איינגעלאָזט ווערדען, זינד אללע צוואנגס-
מאסרעגעלן, אום דענזעלבען איינען האָהערען
קורז צו פֿערשאפֿפֿען, אָהנע ווירקונג אונד אָהנע
ווערטה! —

* (איין אלטעס „בלבול", דאס זיך אימער ווידערהאָלט!)
איין יידישער צימער-מאלער אין וואללענדאָרף
(ציפסער קאָמיטאט) האטטע איין קאטהאָלישעס
דיענסט-מעדכען, וועלכעס איינינע וואָכען פֿאָר
נייא-אהר פלאָטצליך פֿערשוואנד. נון פֿערבריי-
טעטע זיך אים גאנצען אָרטע דיא שרעקענס-
נאכריכט: דער יידישע צימער-מאלער האבע
אים פֿעראיינע מיט דעם אָרטס-שוחט דאס מעד-
כען אבגעשלאכטעט, אום פֿיר דאס נעכסטע פסח-
פֿעסט כריסטען-בלוט צו האבען! זעהר קאָמיש
איזט עס, דאס אויך דיא אָרטס-בעהאָרדע זיך
פֿאָן דיעזעם דוממען גערעדע טיישען ליעס אונד
זיך דענן אויך בעאיילטע, ביים יידישען צימער-
מאלער איינע הויז-דורכזוכונג פֿאָרצונעהמען. פֿריי-
ליך ווארדע דא קיין אבגעשלאכטעטעס מעדכען
אונד אויך קיין טאָפף כריסטען-בלוט פֿאָרגעפֿונ-
דען. דער יודע מוסטע דאהער אויף פֿרייעם פֿוסע
בעלאססען ווערדען. אללייז ער פֿיהלטע זיך
טראָטצדעם אונזיכער אין זיינעם וואָהנונגס-אָרטע,
זאָ זעהר וואר דיא בעפֿאָלקערונג געגען איהן
אייפֿגעבראכט. איינינע וואָכען שפעטער האטטע
דער צימער-מאלער אין איינעם בענאכבארטען
דאָרפֿע צו טהון. ער קעהרטע דאָרט בייא איינעם
יודען איין. קוים יעדאָך, דאס ער אין דיא קיכע
געטרעטען, ווען בעמערקטע ער דא? דאס פֿאָן
איהם געפֿליכטעטע דיענסט-מעדכען, וועלכעס
היער רעכט וואָהל זיך בעפֿאנד! דער צימער-
מאלער ליעס נון דאס מעדכען בעהאָרדליך נאָך
וואללענדאָרף פֿיהרען, אום דיא בעפֿאָלקערונג צו
איבערצייגען, דאס דאסזעלבע ניכט אבגעשלאכ-
טעט ווארדע, זאָנדערן זיך אין בעסטעם צושטאנ-
דע בעפֿינדע! — זאָ בעריכטעט דיא „נייע פֿרייע
פרעססע". בעדויערליך איזט עס אבער אימער-
הין, דאס דער אבערגלויבע, אלס ברויכטען דיא
יודען פֿיר פסח כריסטען-בלוט, נאָך אימער ניכט
גאנץ געשוואונדען! וויא אָפֿט האט דיעזעס דוממע
„בלבול" אונזעגליכעס אונגליק איבער יודען
געבראכט!

* (איינע היבשע שלעגערייא אונטער דען טשעכען.) אין פראג
ערשיינט בעקאננטליך איינע דייטשע צייטונג אינ-
טער דעם טיטעל: „דיא פאָליטיק", וועלכע אבער
ניכט דייטשע, זאָנדערן עבען טשעכישע
פאָליטיק בעטרייבט. דער גרינדער דיעזעס דייטש-
פֿיינדליכען בלאטטעס איזט הערר שקריישאָפסקי.
דיעזער וואר איינסט איין האָהער בעאמטער אים
וויענער מיניסטעריאום. אלס יעדאָך דער איים-
גלייך צווישען עסטעררייך אונד אונגארן אים יאה-
רע 1867 צו שטאנדע קאם, דא לעגטע שקריי-
שאָפסקי זיין אמט נידער. ער וואר נעמליך אוי-
סער זיך פֿאָר ערגער דאריבער, דאס אונגארן אלס
זעלבסטשטענדיגער שטאאט אנערקאננט
ווארדע, ניכט אבער אויך באָהמען מיט זיינער
צומייסט טשעכישען בעפֿאָלקערונג. דא גרינדעטע
ער דיא „פאָליטיק", אין וועלכער אין זעהר
שאָנער דייטשער שפראכע געגען דיא דייטשען
אונד אונגארן לאָזגע שימפֿפֿט ווירד. שקריישאָפסקי
וואר עס דענן אויך, וועלכער מיט הילפֿע זיינעס
בלאטטעס דיא טשעכען אבגעהאלטען האט, אים
ווינער רייכסראטהע, וועלכען ער
אלס „אונגעזעצליך" ערקלערטע, טהיילצונעה-
מען. — — דיא טרויריגען ערפֿאהרונגען, דיא
יעטצט דער סערבען-פֿריינדליכע מילעטיטש בייא
אונס מאכט, האט אינדעם דער טשעכען-פֿריינדלי-
כע שקריישאָפסקי אין דער אנדערען רייכסהעלפֿ-
טע שאָן פֿריהער געמאכט. אויך ער מוסטע אלס
„פֿיינד דעם שטאאטעס" איינע מעהריעהריגע
קערקער-האפֿט אבביסען. היעדורך מוסטע דיא
„פאָליטיק", דיא פֿריהער זיין אייגענטהום וואר,
פֿאָן איינעם פֿראיינע טשעכישער בירגער איבער-
נאָממען ווערדען, אום ניכט צו גרונדע צו געהען.
עס איזט נון נאטירליך, דאס נונמעהר ניכט שקריי-
שאָפסקי אללייז, זאָנדערן אויך דער ערוועהנטע
טשעכישע פֿעראיין דאריבער צו שפרעכען האט,
וועלכע ארטיקעל אין דער „פאָליטיק" צו ערשיי-
נען האבען. פֿאָר איינינען טאגען ערשיען נון הערר
טהיערהער, דער פרעזעס דעם ערוועהנטען פֿער-
איינעס, אין דער דרוקערייא דער „פאָליטיק" אונד
ערבליקטע דאָרט איינען ארטיקעל, הער בערייטס
געזעטצט וואר. עס לאז דיעזען ארטיקעל אונד
ערטהיילטע דען בעפֿעהל, דען „זאטץ" אים איינ-
אנדער צו ווערפֿען, דא דיעזער ארטיקעל אין דער
„פאָליטיק" ניכט ערשיינען דירפֿע! דער זעטצער
איילטע צו שקריישאָפסקי, דער זיך אים צווייטען
שטאָקע אים רעדאקציאָנס-צימער בעפֿאנד. דער
וויטהענדע טהיערהער איילטע דעם זעטצער נאָך
אייפֿ'ס צווייטע שטאָקווערק. היער בעגעגנעטע ער
עבען דעם שקריישאָפסקי, דער אויס דעם צימ-
מער קאם. טהיערהער ערהאָב אין זיינער וואוטה
דיא רעכטע האנד, אום דען שקריישאָפסקי אנצו-
גרייפֿען, וועהרענד ער זיך מיט דער לינקען האנד
אנ'ם געלענדער שטיטצטע. דער וויטהענדע מענש
פֿערלאָר יעדאָך דאס גלייכגעוויכט, שטירצטע אי-
בער דאס געלענדער אין דען האָפֿ-ריום אונד
ווארדע זעהר שווער פֿערלעטצט. דיא פֿרויא דעס
טהיערהער ערשטאטטעטע נון דיא שטראפֿאנצייגע
געגען שקריישאָפסקי וועגען פֿערזוכטען טאָדט-
שלאגעס. דיא זעטצער בעהויפטען וואָהל, דאס
טהיערהער שטארק בעטרונקען וואר, דא ער זיך
קוים אויף דען פֿיסען האלטען קאָננטע. עס איזט
זאָנאָך לייכט אנצונעהמען, דאס ער פֿאָם צווייטען
שטאָקע הערראבגעשטירצט, אָהנע פֿאָן שקריי-
שאָפסקי געשטאָסען וואָרדען צו זיין. אינדעס
ווירד דער פֿאלל דאָך פֿעראנלאססונג צו איינעם
קרימינאל-פראָצעססע געבען, דא עס אנדערזייטס
בעקאננט, דאס שקריישאָפסקי אונד טהיערהער
זייט לאנגע אויף זעהר פֿיינדליכעם פֿוסע מיט איי-
נאנדער לעבטען. דאס געריכט ווירד אלזאָ צו אונ-
טערזוכען האבען, אָב שקריישאָפסקי דענן דאָך
ניכט דיעזען געפֿעהרליכען שטורץ זיינעס געגנערס
עטוואַ דורך איינען געהיימען אונד געשיקטען
„שטאָס" פֿעראורזאכט האבע. פֿיר דיא וועלט
האט דיעזער פראָצעס איין גאנץ בעזאָנדערעס

פֿאָלליעטאָן.

מערקווירדיגע פֿערהעלטניססע.

(11.טע פֿאָרטזעטצונג.)

אכטעס קאפיטעל.

„נעאפעל זעהען — אונד דאנן שטערבען!" זאָ לוי-
טעט איין שפריכוואָרט. דיא שאָנסט-געלעגענע שטאדט
אויף דער וועלט איזט דיא שטאדט נעאפעל אין איטא-
ליען אם מעערע. נעאפעל ליעגט צווישען פֿייער אונד
וואססער, דענן ועסטליך ליעגט דאס מעער אונד אָסטליך
דער בעריהמטע פֿייער-שפייענדע בערג וועזוף. אללע
וועלט-רייזענדען שטיממען אין דעם אורטהייל איבעראיין,
דאס אויף דער גאנצען וועלט קיינע שאָנערע געגענד עק-
סיסטירט, אלס עבען דיא געגענד פֿאָן נעאפעל, וועסהאלב
זיא אויך זאגען, דער מענש זאָלל ניכט שטערבען, בעפֿאָר
ער ניכט נעאפעל געזעהן. מאן דענקע זיך נור דאס ערהא-
בענע נאטור-שוישפיעל, ווענן לינקס דער גראָסארטיגע מעע-
רעס-שפיעגעל וויטהעט, וואָ דיא וואָגען אונד וועללען נען
הימעל עמפאָר געפייטשט ווערדען — אונד רעכטס דער
פֿייער-שפייענדע בערג, פֿלאממען, רויך, אשע אונד שטיינע
עמפאָר-שיעסענד!

צור צייט אונזערער ערצעהלונג וואר נעאפעל
(זאממט דער אומגעבונג) נאָך איין זעלבסטשטענדיגעס
קאָניגרייך. ערסט זייט דעם יאהרע 1860 איזט עס איינע
פראָווינץ דעס קאָניגרייכעס איטאליען געוואָרדען. פֿאָם
יאהרע 1825 ביז 1830 רעגיערטע דאָרט קאָניג פראנץ I,
אונד בייא איהם ווארדע איין זאָלכער האָף געפֿיהרט,
וויא צור דאמאליגען צייט ביים קאיזער פֿאָן עסטעררייך.
קאָניג פראנץ שטאנד גאנץ אונטער עסטעררייכס לייטונג,
ער וואר איין פֿיינד יעדעס פֿאָרטשריטטעס, וועסהאלב
אויך דער עסטעררייכישע געזאנדטע אין נעאפעל דער
איינפֿלוסרייכסטע וואר.

איינעס ווינטער-אבענדס ווארדע אים פאלאסטע
דער עסטעררייכישען געזאנדשאפֿט אין נעאפעל איין
גלענצענדער באלל פֿעראנשטאלטעט. עס הערשטע דא
איין געדרענגע פֿאָן יונגען אונד אלטען מיניסטערן אונד
האָפֿ-לייטען, וועלכע פֿאָר דיא שאָנע פֿרויא דעס געזאנד-
טען פֿאָרקאָממען וואָללטען, אום איהר קאָמפלימענטע צו
מאכען אונד שאָנהייטען צו זאגען. אונד אין דער טהאט
וואר דיעזע פֿרויא דעס עסטעררייכישען געזאנדטען דיא
שאָנסטע גאנץ איטאליענס. זיא וואר איינע געבאָרענע
ענגלענדערין, שפראך אבער אויך גוט פראנצאָזיש אונד
איטאליעניש אונד וואר דאהער אין גאנץ נעאפעל זעהר
בעליעבט. —

דיעזעס שאָנע נעאפעל אונד דיעזע בעריהמטע
שאָנע פֿרויא דעס עסטעררייכישען געזאנדטען וואָללטען
צווייא יונגע ענגלישע רייזענדע זעהען אונד קעננען לער-
נען — אונד אויך זיא בעפֿאנדען זיך אויף איהרער ריק-
רייזע פֿאָם אָריענטע אין נעאפעל אויף דיעזעם באלל.

וויללאם האטטע אן דען סעקרעטער דער עסטער-
רייכישען געזאנדשאפֿט דיא בעסטען עמפפֿעהלונגען, וועס-
האלב אויך דיעזער סעקרעטער, נאמענס אישהור וועללינג-
טאָן, דעןביידען יונגען לייטען, דעם וויללאם אונד בענ-
יאמין, דען איינטריטט אויף דיעזען באלל לייכט פֿער-
שאפֿפֿען קאָננטע.

„נון, הערר דע איזראעלי (זאגטע אישהור צו בענ-
יאמין האבען זיא שאָן מיינען שעף, דען עסטעררייכישען
געזאנדטען, קעננען געלערנט?"

„„וויא? אונד זיא שפאסען ווירקליך ניכט? (ערווי-
דערטע בעניאמין) איזט דיעזער גראף רעגענסבורג ווירקליך
דער עסטעררייכישע געזאנדטע?""

„אונד ווארום ניכט!"

„„הערר! דאס איזט דער גראָסטע אָכס אללער אָכ-
סען, דער גראָסטער עזעל אללער עזעל, דער גראָסטע...""

„פסט! ששילל! אין איהרעם אייפֿער שרייען זיא
יא זאָ, דאס ער עס זעלבסט באלד האָרען ווירד. וואָצו
ברויכט דענן איין געזאנדטער קלוג צו זיין, ווענן נור זיין
סעקרעטער קלוג איזט? — איין געזאנדטער מוס נור שאָנע
מאניערען האבען, דעם קאָניגע אונד דעם גאנצען האָפֿע
קאָמפלימענטע מאכען — אונד איינע שאָנע פֿרויא האבען!
וויא פֿיעלע ווערדען דורך איהרע שאָנען פֿרויען — מיניס-
טער! דיעזע העררען ריהמען זיך דאנן פֿאָר איהרען פֿרויען,
וויא דער קאָניג איהרע גראָסארטיגען פֿעהיגקייטען אנער-
קאננטע אונד זיא צו זיינען ראטה-געבערן מאכטע — דיא
פֿרויען האָרען דאס רוהיג צו — זיא דענקען זיך דאנן דאס
איהריגע — וויא דאס צוגעגאנגען — אונד לאכען!"

„„אונד נון, מיינען זיא, דאס אויך דיא שאָנע גרעפֿין
רעגענסבורג . . .""

„בראוואָ! ניכט וואהר, זיא געפֿעללט אויך שאָן
איהנען? געבען זיא נור אכט, דאס זיא זיך ניכט זאָ שנעלל
אין דיעזעלבע פֿערליעבען זאָללען! איהרע מיהען ווערדען
אומזאָנסט זיין, זיא ווערדען זיך אם ענדע נאר ערשיעסען;
דענן וויססען זיא, דיעזע איזט דיא איינציגע שאָנע פֿרויא